

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
Кафедра теорії держави і права та філософії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4. Філософія

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: «Менеджмент організацій»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра за освітньою програмою «Менеджмент організацій» зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Розробник: к. філос. наук Смаль І.І.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри теорії держави і права та філософії.

Протокол від «28» 08 2020 р. № 1.

Завідувач кафедри
теорії держави і права та філософії

 — О.М. Мельник

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Менеджмент організацій»

Гарант освітньої програми

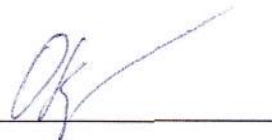

к.е.н., доц. Никончук В.М.

Схвалено навчально-методичною комісією юридичного факультету.

Протокол від «28» 08 2020 р. № 1.

Голова навчально-методичної комісії

© Смаль І.І., 2020 рік

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<u>Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми</u>	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	86 год.
		Вид контролю: <u>екзамен</u>	

2. Мета навчальної дисципліни

Філософія – надзвичайне, складне, багато в чому таємниче духовне явище, що не піддається точному логічному визначенню, а тому утворює само по собі нерозгадану таємницю, вічну проблему. Сутність філософії полягає у роздумах над загальними, такими що мають граничні (найбільші) рівні узагальненнями, проблемами в системі «світ – людина». Філософія виступає, з одного боку, як система знання про світ у цілому та сутність ставлення людини до цього світу, з іншого боку, як загальний метод пізнавальної діяльності. Філософія є фундаментальною навчальною дисципліною у вищій школі, що дозволяє зрозуміти і осмислити складні нелінійні процеси формування основних гуманітарних цінностей – істини, справедливості, добра, краси тощо.

Основною метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є надання знань з філософії як світогляду людини, або сукупності поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття. Завданням вивчення філософії є забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів відповідно до освітньої професійної програми таких *компетентностей*:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.

ЗК-6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-7. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації.

ЗК-8. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК-9. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

3. Програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів *програмних результатів навчання*:

ПРН-10. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН-14. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Опанувавши дисципліну «Філософія», студенти повинні знати основні духовні парадигми розвитку людства, що знайшли своє втілення в системі філософських понять, категорій в певних соціально-культурних контекстах та системі суспільних цінностей. Розуміти особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними і етичними проблемами та бути здатними вирішувати важливі морально-етичні проблеми як суспільного так і особистого життя. Застосовувати отримані знання для вирішення професійних завдань і організації міжлюдських відносин, обґрунтовувати і відстоювати свою світоглядну та громадську позицію, але разом з тим бути здатними до діалогу як засобу вирішення соціальних, етичних, професійних проблем.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1

Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика і структура

1. Поняття світогляду. Світогляд як форма суспільної самосвідомості людини і спосіб духовного освоєння світу.
2. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія, наука.
3. Специфіка філософського знання. Функції філософії.

Література: Основна 1, 6. Допоміжна 10, 13, 19.

Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю

1. Загальні риси і витоки філософського знання Стародавньої Індії.
2. Ортодоксальні і неортодоксальні філософські системи Індії.
3. Витоки філософського знання в Стародавньому Китаї.
4. Філософія Конфуція та Лао-Цзи.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 11, 14, 19.

Тема 3. Антична філософія

1. Загальні риси і періодизація античної філософії.
2. Філософські школи до класичного періоду: мілетська, ефеська, атомістична школа Левкіпта і Демокріта.
3. Антична класика: Сократ, Платон, Арістотель.
4. Характерні риси і напрямки елліністичної філософії.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 9, 13, 14, 16.

Тема 4. Середньовічна філософія

1. Характерні риси середньовічного світогляду.
2. Періодизація середньовічної філософії: апологетика, патристика, схоластика.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 12, 21, 22.

Тема 5. Філософія Відродження

1. Загальна характеристика філософії епохи Відродження: основні ідеї та персоналії.
2. Філософія гуманізму
3. Натурфілософія доби Відродження.
4. Філософія політики.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 12, 21, 22.

Тема 6. Філософія Нового часу

1. Західноєвропейська філософія Нового часу і її особливості.
2. Особливості пізнавальної проблематики філософії Нового часу
3. Просвітництво як течія філософії Нового часу.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 12, 14, 22.

Тема 7. Німецька класична філософія

1. Особливості та значення німецької класичної філософії.

2. «Критична» філософія І.Канта.
3. Метод і система Г.Гегеля.
4. Основні ідеї філософії марксизму.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 12, 14, 22.

Тема 8. Філософія ХХ століття

1. Особливості сучасної філософії
2. Позитивізм в сучасній філософії.
3. «Філософія життя»
4. Фрейдизм і неофрейдизм
5. Екзистенціалізм

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 10, 12, 14, 22.

Тема 9. Вітчизняна філософія

1. Основні етапи розвитку української філософії.
2. Духовні витоки української філософської культури.
3. «Філософія серця»: Г. Сковорода, П. Юркевич.
4. Вчення про «ноосферу» В.І. Вернадського.
5. Сучасна Українська філософія: основні теми досліджень.

Література: Основна 2, 3, 5. Допоміжна 12, 14, 15.

Змістовий модуль № 2

Тема 10. Онтологія: реальність і буття

1. Основні терміни онтології.
2. Матеріалізм і матеріалістична діалектика.
3. Просторово-часові характеристики буття.

Література: Основна 1, 3, 4, 6. Допоміжна 12, 13, 18.

Тема 11. Проблема людини у філософії

1. Людина як предмет філософського аналізу.
2. Наукові погляди на природу людини.
3. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини.
4. Воля і свобода як джерела трансценденції.

Література: Основна 1, 3, 4, 6. Допоміжна 12, 13, 18, 20.

Тема 12. Особа і суспільство

1. Поняття особи і особистості.
2. Особа у філософських концепціях сучасності.
3. Постмодерн про «дискурс влади» і «владу дискурсу».

Література: Основна 1, 3, 4, 6. Допоміжна 12, 13, 17, 21.

Тема 13. Філософія суспільства

1. Концептуальні підходи до вивчення суспільства.
2. Концепції індустріального і постіндустріального, технотронного та інформаційного суспільства.
3. Духовне життя і його структура.

4. Українська національна ідея: етапи розвитку і функції.
Література: Основна 1, 3, 4, 6. Допоміжна 12, 13, 17, 22.

Тема 14. Філософія історії

1. Історія суспільства як предмет філософського пізнання.
2. Стадійні моделі історії.
3. Сенс історії: неотомізм, К.Ясперс. Ф.Фукуяма: «кінець історії».

Література: Основна 1, 3, 4, 6. Допоміжна 12, 14, 18, 21.

Тема 15. Філософський аналіз пізнання

1. Предмет гносеології і її методи. Суб'єкт і об'єкт пізнання.
2. Проблема походження або джерела пізнання: раціоналізм і сенсуалізм.
3. Проблема істини у філософії. Класична і некласичні теорії істини.
4. Філософська рефлексія над наукою.

Література: Основна 1, 3, 8. Допоміжна 10, 12, 17, 19.

Тема 16. Філософське вчення про цінності

1. Ретроспектива проблематики цінностей.
2. Визначення цінностей. Структура цінностей.
3. Свобода як умова буття цінностей.
4. Проблема ієрархії цінностей.

Література: Основна 1, 3, 6, 8. Допоміжна 9, 12, 13, 19.

Тема 17. Філософія культури

1. Культура як духовна субстанція світу.
2. Етнологічно-історичні та аксіологічні теорії культури.
3. Діалогічна концепція культури.
4. Проблема типології культури.

Література: Основна 1, 3, 7, 8. Допоміжна 10, 12, 19.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика і структура.	4	1	-	3	4			4
Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю.	5	1	0,5	3,5	5	0,5		4,5
Тема 3. Антична філософія	5	1	0,5	3,5	5	0,5		4,5
Тема 4. Середньовічна філософія.	5	2	0,5	2,5	5	0,5		4,5
Тема 5. Філософія Відродження.	5	1	0,5	3,5	5	0,5		4,5
Тема 6. Філософія Нового часу.	5	1	0,5	3,5	5			5
Тема 7. Німецька класична філософія.	5	1	0,5	3,5	5			5
Тема 8. Філософія ХХ століття.	6	1	1	4	6			6
Тема 9. Вітчизняна філософія.	4	1	-	3	4			4
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4	30	44	2		42
Змістовий модуль 2.								
Тема 10. Онтологія: реальність і буття.	10	3	1	6	10	0,5		9,5
Тема 11. Проблема людини у філософії.	5	2	0,5	2,5	5	0,5		4,5
Тема 12. Особа і суспільство.	6	0,5	1	4,5	6	0,5		5,5
Тема 13. Філософія суспільства.	6	0,5	1	4,5	6	0,5		5,5
Тема 14. Філософія історії.	5	1	0,5	3,5	5			5
Тема 15. Філософський аналіз пізнання.	5	1	0,5	3,5	5			5
Тема 16. Філософське вчення про цінності.	5	1,5	1	2,5	5			5
Тема 17. Філософія культури.	4	0,5	0,5	3	4			4
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6	30	46	2		44
Усього годин	90	20	10	60	90	4		86

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика і структура.	-
2	Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю.	0,5
3	Тема 3. Антична філософія	0,5
4	Тема 4. Середньовічна філософія.	0,5
5	Тема 5. Філософія Відродження.	0,5
6	Тема 6. Філософія Нового часу.	0,5
7	Тема 7. Німецька класична філософія.	0,5
8	Тема 8. Філософія ХХ століття.	1
9	Тема 9. Вітчизняна філософія.	-
10	Тема 10. Онтологія: реальність і буття.	1
11	Тема 11. Проблема людини у філософії.	0,5
12	Тема 12. Особа і суспільство.	1
13	Тема 13. Філософія суспільства.	1
14	Тема 14. Філософія історії.	0,5
15	Тема 15. Філософський аналіз пізнання.	0,5
16	Тема 16. Філософське вчення про цінності.	1
17	Тема 17. Філософія культури.	0,5
Разом		10

7. Завдання для самостійної роботи

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика і структура Проблема визначення філософії. Теоретичне і духовно-практичне значення філософії. Основне питання філософії. Еволюція предмету філософії. Положення і роль філософії в житті людини і суспільства. Історія філософії як філософська і культурологічна область знання; її предмет і зміст. Історичні типи філософствування. Філософія в системі національного світогляду. Роль філософії у процесі відродження української нації.</p>	3
2	<p>Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю. Основні категорії індійської філософії. Священні книги китайської освіченості. Онтологія даосизму. «Даодецзин». Конфуціанство. Мен-цзи. Лунь-Юй. Принцип «виправлення імен». Мо-цзи. Етичний принцип цзянь-ай моїзму. Легізм законників філософської школи фа-цзя.</p>	3,5
3	<p>Тема 3. Антична філософія Особливості розуміння філософії в античну добу. «7 мудреців» античності. Мілетська натурфілософія: Фалес, Анаксимандр і Анаксимен. Пошук субстанціональних основ речей в період «ранньої класики». Діалектика Геракліта. Досократики: магія чисел Піфагора, «стихії» Емпедокла, «нус» Анаксагора. Метафізика елеатів. Релятивізм софістики. Філософія Сократа. Атомізм Левкіппа-Демокріта, Лукреція Кара. «Ейдоси» Платона. Неоплатонізм. Енциклопедизм Арістотеля. «Атараксія» скептиків. Фаталізм стоїків. Школа Епікура.</p>	3,5

4	<p>Тема 4. Середньовічна філософія. Середньовічна філософія: періоди і основні проблеми. Своєрідність християнської середньовічної філософії. Апологетика: віра і розум. Патристика: отці церкви, основні ідеї, значення для історії філософії. Основні ідеї і проблеми патристики і схоластики. Суперечка номіналістів і реалістів про універсалії. П'єр Абеляр. Ерігуена. Дунс Скотт. Вільгельм Оккам. Ансельм Кентерберійський. Августин Блаженний. Фома Аквінський. Арабська філософія.</p>	2,5
5	<p>Тема 5. Філософія Відродження. Загальна характеристика філософії епохи Відродження: основні ідеї та персоналії. Філософія гуманізму (Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарка, Піко делла Мірандола, П'єтро Помпонаці, Монтень). Предмет дослідження, світогляд, натурфілософія епохи Відродження (Микола Кузанський, Бернардино Телезіо, Джордано Бруно, Парацельс, Копернік, Кеплер, Галілей). Філософія політики: ідеологія централізованої держави і теорія природного права: (Нікколо Макіавеллі, Жан Боден) та утопічний соціалізм (Томас Мор, Томазо Кампанелла).</p>	3,5
6	<p>Тема 6. Філософія Нового часу. Просвітництво як течія філософії Нового часу. Енциклопедична філософія Просвітництва: Д.Дідро, Д.Толанд, П.Гассенді, П.Бейль, Ш.Монтеск'є, Вольтер, Кондільяк, Руссо. Проблема людини у філософії епохи Просвітництва. Метафізичний матеріалізм та атеїзм (Ламетрі, Гольбах, Вольтер, Дідро, Гельвецій, Руссо). «Трагічний оптимізм» «філософії серця»: Паскаль, Лабрюйєр, Ларошфуко.</p>	3,5
7	<p>Тема 7. Німецька класична філософія. Основні ідеї «Науковчення» Фіхте. Розвиток філософських поглядів Шеллінга. Абсолютна ідея та розвиток як головні поняття філософії Георга Вільгельма Фрідріха Гегеля. Сутність антропологічної концепції Л.Фейєрбаха.</p>	3,5
8	<p>Тема 8. Філософія ХХ століття. «Філософія життя»: генеза та проблемне поле. Суб'єктивний ірраціональний волюнтаризм: «світ як воля» Шопенгауєра, «Одиничний» К'єркегора, «воля до влади» Ф.Ніцше. Основні тенденції розвитку сучасної західної філософії. Найбільш впливові напрямки сучасної філософії. Екзистенціальна філософія та її різновиди. Психологія та психоаналіз. Філософська антропологія: основні концепції. Еволюція релігійної філософії ХХ ст.. Філософія науки і проблема нового тлумачення ролі науки і мови.</p>	4
9	<p>Тема 9. Вітчизняна філософія. Міфологія стародавніх слов'ян. Духовні витоки української філософської культури. Філософська думка на теренах України після розпаду Київської Русі. Розвиток філософських ідей в Україні у XVIII-XIX ст. Г.С.Сковорода. Києво-Могилянська академія. П.Юркевич. Філософія в Україні в ХХ ст. Богопошукувачі (О.М.Бердяєв, Л.І.Шестов, В.С.Соловйов). А.Ф.Лосєв, П.В.Копнін, В.І.Вернадський, Е.В.Ільєнков. Історія української філософії у працях Д.Чижевського. Сучасна Українська філософія: основні теми досліджень. Методологія науки (С.Б.Кримський, М.В.Попович, П.Ф.Йолон). Аналіз категоріальної структури світогляду (В.І.Шинкарук, О.І.Яценко, В.Г.Табачковський). Дослідженню вітчизняної історії філософії (В.С.Горський, І.В.Бичко, Г.А.Заїченко, Ю.В. Кушаков, П.Т.Гордієнко). Екологічна проблематика (М.М.Кисельов, В.С.Крисаченко, Н.М.Гардашук).</p>	3
10	<p>Тема 10. Онтологія: реальність і буття. Просторово-часові характеристики буття. Субстанційна і реляційна, суб'єктивістська і культурологічна концепції простору і часу. Філософське поняття руху. Рух і розвиток. Еволюція і революція. Прогрес і регрес. Культурні виміри прогресу. Буття духовного. Ідеальне. Свідомість і несвідоме, проблема їх існування. Структура свідомості. Самосвідомість. Свідомість і мова. Людина в світі мови. Поняття дискурсу. Мовні ігри. Постструктуралізм.</p>	6
11	<p>Тема 11. Проблема людини у філософії. Проблема сутності людини і її існування. Класична, некласична (модерна) і</p>	2,5

	<p>постмодерна філософія про сутність і існування людини. Екзистенціальні і історичні дихотомії людини. Іманентність і трансцендентність людини. Фізична іманентність. Тілесність людини як фрагмент космосу. Біологічна іманентність. Екологія людського існування. Самоцінність людського життя. Скінченність людського буття як онтологічна основа визначення його сенсу. Сенс життя. Індивідуальний і суспільний сенс життя. Критерії сенсу життя. Проблема втрати сенсу життя. Пошук і творення сенсу життя. Збагачення сенсу життя. Реалізація сенсу життя.</p>	
12	<p>Тема 12. Особа і суспільство. Свобода - сутність, прагнення і право особистості. Свобода вибору. Свобода автономії. Право на свободу. Постмодерн про «дискурс влади» і «владу дискурсу».</p>	4,5
13	<p>Тема 13. Філософія суспільства. Українська національна ідея: етапи розвитку і функції. Націєтворча і державотворча функції національної ідеї. Т.Шевченко і І.Франко. Структура суспільства. Поняття соціальної групи. Проблема типології соціальних груп. Історичні типи спільнот. Родина, її форми та функції. Рід, плем'я. Родовід і національна еліта. Етнос і нація. Сучасний етнічний ренесанс. Етнонаціональний розвиток України. Соціальна стратифікація сучасного суспільства. Регуляція суспільних відносин. Табу і традиції. Мораль і релігія. Право і політика. Держава і її функції. Державоцентричні і індивідоцентричні суспільства та їх сучасні вияви.</p>	4,5
14	<p>Тема 14. Філософія історії. Людина і людство. Європа як філософське поняття. Грецький дух. Християнська традиція. Революції і тоталітаризм. Традиції емпіризму. Значення постмодернізму. Людство як взаємодія і взаємозбагачення національних культур.</p>	3,5
15	<p>Тема 15. Філософський аналіз пізнання. Пригадування і пам'ять. Пізнання в поняттях. Пізнання а судженнях. Судження як носій логічної істинності. Умовивід як форма опосередкованого пізнання. Роль інтуїції в пізнанні. Інтелект і інтуїція. Поняття пізнання. Види знання. Повсякденне знання і його особливості. Повсякденне знання і повсякденна мова. Повсякденне знання у відношенні до наукового і філософського знання. Проблема істини у філософії. Класична і неklasичні теорії істини. Догматизм і скептицизм. Суб'єктивізм і релятивізм істини. Критерії істини. Рівні наукового пізнання і критерії їх розрізнення. Мета емпіричного і теоретичного рівнів пізнання, їх взаємозумовленість. Поняття методу пізнання. Методологія як теорія методу Засади наукового пізнання. Ідеали і норми досліджень. Філософські і загальнонаукові принципи. Поняття «картини світу». Соціологія науки. Наука як сфера суспільної діяльності. Наукові школи. Відповідальність вчених. Українська наука в контексті європейської науки.</p>	3,5
16	<p>Тема 16. Філософське вчення про цінності. Любов як діяльне прагнення цінностей. Засади любові. Види і форми любові. Приязнь. Щастя як органічний вияв екзистенції людини. Суб'єктивно-релятивістські концепції щастя: гедонізм. Об'єктивно-абсолютivistські концепції щастя: евдемонізм. Інтегрально-персоналістична концепція щастя. Задоволення як критерій цінностей. Види задоволення.</p>	2,5
17	<p>Тема 17. Філософія культури. Проблема типології культури. Порівняльна типологія культури. Структура культури. Горизонтальна і вертикальна структури. Масова культура. Субкультура. Повнота культури. Культура і цивілізація. Українська культура в контексті світової культури. Повнота української культури.</p>	3
Разом		60

Зміст завдань самостійної роботи

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовний модуль 1				
Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика і структура.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, повідомлення на тему: Роль філософії у процесі відродження української нації.	Основна 1, 6. Допоміжна 10, 13, 19	3
Тема 2. Філософські системи Індії та Китаю.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 11, 14, 19	3
Тема 3. Антична філософія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів.	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 9, 13, 14, 16	3
Тема 4. Середньовічна філософія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів.	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 12, 21, 22	3
Тема 5. Філософія Відродження.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, повідомлення на тему « Значення гуманістичної філософії в сучасному світі»	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 12, 21, 22	3
Тема 6. Філософія Нового часу.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, словник філософських термінів, реферат: Проблема людини у філософії епохи Просвітництва.	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 12, 14, 22	4
Тема 7. Німецька класична філософія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів.	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 12, 14, 22	4
Тема 8. Філософія ХХ століття.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	опитування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів. Повідомлення:	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 10, 12, 14, 22	4

		Комунікативна філософія ХХ ст		
Тема 9. Вітчизняна філософія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	тестування, конспект опрацьованого матеріалу, словник філософських термінів.	Основна 2, 3, 5 Допоміжна 12, 14, 15	4
Змістовний модуль 2.				
Тема 10. Онтологія: реальність і буття.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Словник філософських термінів.	Основна 1, 3, 4, 6 Допоміжна 12, 13, 18	4
Тема 11. Проблема людини у філософії.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Підготовка доповіді. Анування основних джерел з теми	Основна 1, 3, 4, 6 Допоміжна 12, 13, 18, 20	4
Тема 12. Особа і суспільство.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Написання есе Презентація основних положень за темою.	Основна 1, 3, 4, 6 Допоміжна 12, 13, 17, 21	3
Тема 13. Філософія суспільства.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Анування основних джерел з теми.	Основна 1, 3, 4, 6 Допоміжна 12, 13, 17, 22	4
Тема 14. Філософія історії.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Написання есе. Підготовка доповіді.	Основна 1, 3, 4, 6 Допоміжна 12, 14, 18, 21	5
Тема 15. Філософський аналіз пізнання.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Підготовка доповіді.	Основна 1, 3, 8 Допоміжна 10, 12, 17, 19,	3
Тема 16. Філософське вчення про цінності.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Написання реферативної роботи Тестування	Основна 1, 3, 6, 8 Допоміжна 9, 12, 13, 19	3
Тема 17. Філософія культури.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Написання контрольної роботи.	Основна 1, 3, 7, 8 Допоміжна 10, 12, 19	3

8. Індивідуальні завдання

З метою отримання додаткових балів, відведених на індивідуальну роботу, студент може підготувати реферат на одну із тем, поданих у наступному переліку, або запропонувати та погодити з викладачем власну тему.

Тематика реферативних робіт

1. Філософія як проблема для самої себе.
2. Філософія як спосіб духовного самовизначення людини в світі.
3. Специфіка філософського знання.
4. Філософія в системі культури.
5. Роль особистості в розвитку філософської культури.
6. Виникнення і розвиток філософії.
7. Індійська філософія: школи та ідеї.
8. Китайська філософія як варіант східного типу філософування.
9. Досократичний період грецької філософії: особливості предмету філософування.
10. Співвідношення розуму і віри у філософії Середньовіччя.
11. Гуманізм епохи Відродження.
12. Філософія Р.Декарта і сучасність.
13. Просвітницький ідеал співвідношення природного і культурного начал в бутті людини.
14. Філософське осмислення проблеми свободи і необхідності людського буття в німецькій класичній філософії.
15. Проблема відчуження в філософії К.Маркса.
16. Співвідношення філософії та науки в сцієнтистських напрямках філософії ХХ ст.
17. Проблема людини в філософії ХХ ст.
18. Філософські підходи до проблеми цінностей у філософії ХХ ст.
19. Вплив філософії Ф.Ніцше на духовну ситуацію ХХ ст.
20. Людина та історія в екзистенціальній філософії К.Ясперса.
21. Релігійна філософія в соціально-культурному контексті ХХ ст.
22. Філософські підходи до проблеми цінностей у філософії ХХ ст.
23. Критичний раціоналізм у постпозитивізмі.
24. Комунікативна філософія ХХ ст.
25. Своєрідність філософії України в контексті світової культури.
26. Давньоруський філософський ідеал достотності буття людини у світі.
27. Філософське вчення Г.Сковороди про призначення людини.
28. Філософські принципи “Кобзаря” Т.Шевченка.
29. “Філософія серця” Памфіла Юркевича.
30. Філософські пошуки київської світоглядно-антропологічної школи Володимира Шинкарука.
31. Філософський зміст проблеми буття.
32. Ідея небуття в філософському осмисленні світу.
33. Просторово-часові характеристики світу в науці та історії культури.
34. Ідея розвитку та її тлумачення в історії філософії.
35. Проблематичність людського буття.
36. Відображення як всезагальна властивість матерії.
37. Визначальна роль соціальності у виникненні свідомості.
38. Свідомість людини в умовах комп'ютерної революції.
39. Технократична свідомість та її альтернативи.
40. Екологічна свідомість, становлення та принципи формування.
41. Проблема несвідомого в сучасній науці.

42. Національна самосвідомість та проблеми її осмислення.
43. Цінності: їх природа та роль в житті людини та суспільства.
44. Концепція громадянського суспільства: сутність та становлення.
45. Особистість і суспільство та осмислення їх взаємозв'язку в філософії.
46. Історіософська концепція М.Бердяєва.
47. Духовні основи суспільства.
48. Сенс історії: історико-філософські дослідження.
49. Вчення В.Вернадського про ноосферу і сучасність.
50. Проблема достотності людського буття.
51. Проблемність людського буття.
52. Духовний світ особистості
53. Ціннісна свідомість: зміст, тенденції розвитку.
54. Класифікація цінностей.
55. Проблема свободи в творчості М.Бердяєва.
56. Проблема людини в філософії П.Тейяра де Шардена.
57. Становлення нового образу світу та людини в сучасній культурі.
58. Соціальне передбачення і сучасна глобалістика.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Філософія» застосовуються такі методи навчання:

- лекції, в тому числі й проблемні з попередньою роздачею лекційних матеріалів студентам;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, робота в малих групах, «мозкова атака», ситуативний підхід, розв'язування задач, ділова гра, бесіда за «круглим столом», рольова гра, імітація);
- стандартизовані тести та поточне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- розрахункові роботи;
- поточне консультування;
- самостійна робота студентів з літературними джерелами;
- індивідуальне науково-дослідне завдання.

10. Методи контролю

При вивченні здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Філософія» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- складання опорного конспекту теми;
- побудова структурно-логічної схеми теми, окремого питання;
- контроль самостійної роботи;
- індивідуальне науково-дослідне завдання;
- тестування;
- підсумковий контроль (екзамен).

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Відношення “Людина - Світ”: основні проблеми.
2. Світогляд людини. Структура та функції світогляду.
3. Історичні типи світогляду. Витоки філософії.
4. Особливості філософії, її предмет.
5. Основне питання філософії та його дві сторони.
6. Гуманістична орієнтація філософії.
7. Проблема методу в філософії. Діалектика та метафізика.
8. Філософія, міфологія та релігія: єдність і відмінність.
9. Функції філософії.
10. Філософія стародавньої Індії та Китаю: основна проблематика.
11. Космоцентризм філософії Стародавньої Греції.
12. Атомістичне вчення Демокрита та Епікура.
13. Етичний раціоналізм Сократа.
14. Філософські погляди Платона.
15. Філософія Аристотеля.
16. Філософія середньовіччя: загальна характеристика.
17. Філософські погляди Фоми Аквінського.
18. Гуманізм Відродження та проблема „індивідуальності”.
19. Людина як творець своєї особистості. Роль мистецтва і культ художника-митця в добу Відродження.
20. Антропоцентризм доби Відродження.
21. Філософія Нового часу: загальна характеристика.
22. Емпіризм Ф. Бекона і проблема методу пізнання.
23. Філософія Рене Декарта: проблема методу і раціоналізм.
24. Новий соціальний ідеал в філософії Просвітництва. Соціальні утопії.
25. Механістичний матеріалізм. Французький матеріалізм XVII ст.
26. Сутність і основні риси класичної німецької філософії.
27. Кант – засновник німецької класичної філософії. Вчення про пізнання.
28. Ідеалістична діалектика Гегеля.
29. Філософія історії Гегеля.
30. Антропологічний матеріалізм Фейєрбаха.
31. Гуманізм як принцип філософії К. Маркса і Ф. Енгельса.
32. Проблема свободи і цілісного розвитку людини в філософії К. Маркса.
33. Сутність матеріалістичного розуміння історії і філософії марксизму.
34. Розробка В. І. Леніним проблем філософії (матерія, свідомість, пізнання, діалектика).
35. Основні напрямки філософії людини XX ст..
37. Філософія життя (Кіркегор, Шопенгауер, Ніцше).
38. Філософія позитивізму.
39. Вчення З. Фрейда про безсвідоме.
40. Філософія екзистенціалізму.
41. Філософська думка в Україні: загальна характеристика.
42. Філософська культура Київської Русі.
43. Філософія серця Г. Сковороди.
44. Києво-Могилянська академія - центр розвитку філософії на Україні.
45. Філософський зміст проблеми буття.

46. Практичний спосіб людського буття.
47. Історичне формування науково-філософського поняття матерії. Матерія і рух. Простір і час як форми буття матерії.
48. Свідомість як форма відображення. Структура свідомості.
49. Соціальна сутність свідомості та самосвідомості.
50. Форми суспільної свідомості.
51. Суспільна свідомість, її структура та сутність.
52. Людина як предмет філософського аналізу.
53. Проблема антропосоціогенезу. Єдність природного, соціального і духовного в людині.
54. Людина і світ. Проблема сенсу життя в духовному досвіді людства
55. Поняття про особу. Свобода і відповідальність особи.
56. Практика як основа і мета розвитку людського пізнання. Практика і творчість.
57. Проблема істини. Багатомірність характеристик істини. Критерії істини.
58. Специфіка і структура наукового пізнання.
59. Діалектика як теорія розвитку. Принципи, категорії і закони діалектики.
60. Методи наукового пізнання.
61. Спосіб матеріального виробництва, його структура і сутність.
62. Ідеологія і суспільна психологія. Масова свідомість.
63. Об'єктивні та суб'єктивні фактори розвитку суспільства. Рушійні сили історичного розвитку.
64. Соціальні наслідки та парадокси інформаційно-технологічної революції.
65. Гуманізм та антигуманізм. Роль і місце насильства в історії.
66. Культура і цивілізація. Теорії соціального прогресу.

11. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота																	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль №1									Змістовий модуль №2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		
3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	3	4	5	3	3	3	40	100

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для самостійного опрацювання.
4. Мультимедійні матеріали.
5. Тестові завдання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Філософія: Навч. посіб. /Л.В.Губернський, І.Ф.Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф.Надольного. – 4-те вид., стер. – Київ: Вікар, 2004. – 516 с.
2. Філософія: Світ людини. Курс лекцій: Навч. посібник /В.Г.Табачковський, М.О.Булатов, Н.В.Хамітов та ін. – К.: Либідь, 2003. – 432 с.
3. Кунцман П., Буркард Ф.-П., Видман Ф. Філософія: dtv-Atlas: Пер. с 9-го нем. изд. / Худож. Аксель Вайс; Науч. ред. пер. В.В.Миронов. – М.: Рібари, 2002. – 268 с.
4. Філософія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. К. Бичко, І. В. Бичко [и др.]; ред. В. І. Ярошовець. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 648 с.
5. Історія філософії. Словник / За ред. В.І.Ярошовець. – К.: Знання України, 2005. -120с.
6. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації. – К.: «Каравела», 2001. – 442 с.
7. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздницькій В.Д., Чекаль Л.Л. Філософія: посібник для студентів ВНЗ. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
8. Федів Ю.О., Мозкова Н.Г. Історія української філософії: Навчальний посібник. – К.: “Україна”, 2000. – 512 с.
9. Качуровський М.О., Цикін В.О. Філософія: альтернативний виклад. Навч. посібник. – Суми: СДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 252с.
10. Короткий філософський словник-довідник: українсько-англо-німецько-французький словник-довідник / За ред.Чорного І.П., Бородецького О.Є. – Чернівці: Рута, 2006. – 288с
11. Кремень В.Г., Ільїн В.В. Філософія: мислителі, концепції, ідеї: Підручник.- К.: Книга, 2005. – 528с.

Допоміжна

1. Антология мировой философии: Древний Восток. – Мн.: Харверст; М.: ООО “Издательство АСТ”, 2000. – 992 с.
2. Антология мировой философии: Античность. – Мн.: Харверст; М.: ООО “Издательство АСТ”, 2001. – 960 с.
3. Антология мировой философии: Возрождение. – Мн.: Харверст; М.: ООО “Издательство АСТ”, 2001. – 928 с.
4. Арістотель. Нікомахова етика. /Переклад з давньогрецької Віктор Ставнюк – К.: “Аквілон – Плюс”, 2002 – 480 с.

5. Філософія: Підручник / За заг. Ред. М.І.Горлача, В.Г. Кременя. – 2 вид., перероб. та доп.. – Харків: Прапор, 2004. - 736с.
6. Буддизм / Сост. Я.В. Боцман. – Харков: Фолио, 2002 – 987 с.
7. Філософський енциклопедичний словник: (містить 1700 ст. / Редкол.: В. Шинкарук (голова) та ін.); НАНУ, Інститут філософії ім. Г.С.Сковороди. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.
8. Вступ до філософії: кредитно-модульний курс [Текст]: навч.-метод. посіб. для студ.-заочників / Ред. Л. М. Нікітін. - 3-є вид., переробл. та допов. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 256 с.
9. Історія філософії [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. - К. : Либідь, 2001. - 408 с.
10. Історія української філософії [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. С. Горський, К. В. Кислюк. - К. : Либідь, 2004. - 488 с. : іл. - Бібліогр.: с. 450-464. - Імен. покажч.: с. 478-486.
11. Історія філософії в її зв'язку з освітою [Текст]: підручник / за ред. Г.І. Волинка . – К. : Каравела, 2006 . – 480 с.
12. Матвійчук А.В. Екологічне знання та стиль мислення сучасної науки. Монографія. – Рівне: «Ліста-М», – 2002. – 147 с.
13. Філософія . Навч. посіб. Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін./ За ред. І.Ф. Надольного. - 6-те вид., випр., і доп.– К., : 2006. – с.534.
14. Основи філософських знань: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство [Текст] : підруч. для вищ. навч. закл. / М. І. Горлач [и др.]. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 1028 с.
15. Пелех Ю. В. Ціннісно-смысловий концепт професійної підготовки майбутнього педагога : [монографія] / Ю. В. Пелех ; за ред. М. Б. Євтуха. - Рівне : Тетіс, 2009. - 400 с.
16. Таранов П.С. 120 філософів: Жизнь. Судьба. Учение. Мысли: Универсальный аналитический справочник по истории философии: В 2-х т. – Симферополь: Реноме, 2002.
17. Філософія: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – Вид. 2-ге перероблене і доп. / В.Х.Арутюнов, М.М.Демченко, С.Л. Йосипенко та інші. – К.: КНЕУ, 2001. – 224 с.
18. Філософія [Текст] : навчальний посібник для студ. і аспір. вищ. навч. закладів / ред. І. Ф. Надольний. - 7-ме вид., стереотип. - К. : Вікар, 2008. - 534 с.
19. Філософія [Текст]: навч. посіб. / В. Л. Петрушенко. - 5-те вид., стер. - Львів : Новий світ - 2000, 2008. - 504 с.
20. Філософія [Текст]: кредит.-модул. курс : навч. посіб. / Л. І. Мозговий [и др.]. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 456 с.
21. Філософія: короткий виклад: Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / Авт. С.П. Щерба, М.Г. Тофтул, О.А. Заглада та ін.; За ред. С.П. Щерби. – К.: Кондор, 2003. – 352с.
22. Філософія: Навчальний посібник / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П. Андрущенко. За ред І.Ф.Надольного.5-е вид, випр. – К.: Вікар, 2005. - 455с.

15. Додаткові ресурси

1. Бібліотека ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».
2. Moodle-система Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Режим доступу: <http://edu.regi.rovno.ua/>
3. Технічні засоби навчання: навчальні демонстрації; слайди; дистанційний курс.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. <https://prometheus.org.ua>